

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Barbora Bláhová

Název práce: Způsoby vnímání asymetrií v lidské tváři

Vedoucí práce: Mgr. Daniel Sosna, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uveďte, do jaké míry byl naplněn):*

Cílem práce bylo „... nalézt míru asymetrie obličeje, konkrétně některého z jeho prvků, při níž obličej neznámého člověka na první pohled vyhodnotíme jako nestandardní, nepřirozený.“ (s. 17). Cíl se podařilo naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Proporce úvodní teoretické části a empirického výzkumu jsou vyvážené. Již anotace je velmi dobře provedená. Je přehledná, jasná a sděluje klíčové informace. Výborně je napsán i úvod, i když je stručnější než bývá obvyklé. Teoretická kapitola vymezující téma vnímání tváře je přehledná a informativní.

Metodologie výzkumu je popsána jasně. Autorka explicitně formuluje výzkumné otázky, popisuje materiál, sběr i analýzu dat. Příkladná je formulace hypotéz. Inovativní je použití on-line dotazníku, který umožnil vysoce efektivní sběr dat. Velikost vzorku (N = 101) považuji na úrovni bakalářské práce za výbornou. Na druhou stranu má webové rozhraní i stinné stránky v podobě problematické validity (problém soustředění respondenta).

Největším problémem analýzy je zvolený test. Při bližším prostudování statistické učebnice Otyepka et al. (2007) jsem zjistil, že zvolený test je párový. Párové testy předpokládají opakované měření stejného fenoménu, což zcela neodpovídá srovnání mužských a ženských tváří, pravé a levé poloviny tváře, ani jednotlivým tvářovým útvarům. Obávám se, že test nebyl použit vhodně. Nejsem schopen odhadnout, jak výrazné zkreslení výsledků to znamená, ale je vysoce pravděpodobné, že nepárová varianta testu by byla vhodnější.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Stylisticky je práce na vynikající úrovni. Text je čtivý a dobře plyne. Překlepů je v práci relativně málo (s. 8, 13, 15, 16, 17, 23, 24). Způsob práce s literaturou by ale mohl být lépe organizován. Konstrukce textu na základě jediného zdroje, který je citován opakovaně v několika odstavcích za sebou nesvědčí o aktivním přístupu k tvorbě textu (např. s. 5-7). Citace jsou vesměs korektní. Problematicky se ale jeví citace Otyepka et al. (2007) na s. 19, která vypadá jako přímá citace a měla by být v uvozovkách. U článků ze sborníků by měl být citován konkrétní příspěvek a ne celé dílo (např. Blažek, Trnka Eds.). Nerozumím, proč kapitoly úvod a cíle práce nejsou označeny číslicí, jako je tomu o ostatních kapitol. Poděkování je psáno jiným fontem než následující text. Cizojazyčné výrazy by v textu měly být odlišeny např. kurzivou. Číslovky do deseti se píší slovně, od deseti číslicí, což autorka nerespektuje.

Přílohy jsou přehledné a graficky kvalitně zpracované. Grafy přehledně ukazují trendy v datech a tabulky shrnují statistické parametry při testování.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce Barbory Bláhové je velmi kvalitně provedena. Má jasnou strukturu, vynikající jazykový projev, autorka pracuje s relevantní a především recentní literaturou a projekt je postaven na vlastním empirickém výzkumu velkého rozsahu. Navíc autorka zvládla inovativní způsob sběru dat pomocí webového rozhraní. Text ukazuje, že se autorka nakonec dokázala vyrovnat s většinou problémů, na které narazila. Vzhledem k výraznému časovému skluzu ve výzkumu je pro mě překvapivé vidět takto solidní finální produkt.

Práce má dva základní problémy. Prvním je sporná validita výsledků, kterou naznačují rozdílná hodnocení identických tváří jedním respondentem. Tento problém naznačuje, že při vnímání asymetrie hraje roli mnoho znaků najednou a že deformace jediného znaku může, ale také nemusí být zaregistrována. Potenciální problém je i webové rozhraní. Na jednu stranu umožňuje rychlý sběr velkého množství dat, na druhou stranu ale není zřejmé, jak soustředění jsou respondenti. Tento problém je nepochybně velkou výzvou pro studii na úrovni bakalářské práce. Na druhou stranu by ho bylo možné studovat a řešit, kdyby autorka nezačínala svůj výzkum v době, kdy již měla mít první verzi práce napsanou. Druhým problémem práce je volba párového statistického testu. Opět by problém byl zřejmě řešitelný, kdyby školitel nebyl vystaven stresu při pročitání první verze výsledků těsně před odevzdáním práce.

5. OTÁZKY A PŘÍPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Je možné, že citlivější trend ve vnímání asymetrie očí je způsoben menší mírou rozšiřování očí v důsledku běžných mimických pohybů? Jinými slovy je neobvyklé vidět asymetrie očí způsobené mimikou zatímco asymetrie úst a nosu vznikají při mimice přirozeně.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě): **Velmi dobře**

Datum: 22.5.2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): **Barbora BLÁHOVÁ**

Název práce: Způsoby vnímání asymetrií v lidské tváři

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíle práce byly v plném rozsahu splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Teoretická část je zpracována průměrně, ale mezi podkapitolami je určitá disproporce v kvalitě. Naopak výzkumná část je zajímavě pojata. Autorka vytvořila nápaditý nástroj pro studium percepce asymetrie obličeje, který se v odborné literatuře neobjevuje. Metodika a statistické zpracování dat odpovídají výzkumnému záměru. Zajímavý je zvláště výsledek týkající se citlivějšího rozpoznávání asymetrie očí ve srovnání s nosem a ústy.

Přílohy adekvátně dokumentují výsledky (až na zvolené pořadí grafů); je však škoda, že nebyla vložena i ukázka prováděných úprav obličeje.

Použitá literatura (25 titulů včetně zahraničních časopiseckých studií) není příliš bohatá. V uvedené oblasti existuje značné množství prací, z nichž by si zasloužily být citovány alespoň některé.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Text je psán srozumitelně (snad jen bych očekával u popisu výsledků vyšší jasnost). Chyby nebo interpunkční nepřesnosti jsou ojedinělé (např. na str. 5 v první větě a v poznámce pod čarou na str. 11 chybí oddělovací čárka)

Nejsou úplně pečlivě ohlédnuty grafické prvky úpravy (např. tzv. sirotek – jediný řádek – na str. 8, 13 a 14 dole a na str. 18 nahoře, chybějící odsazení odstavce na str. 22).

V metodice chybí údaje o probandech – kolik jich bylo, kolik z nich bylo mužů a žen apod. (uvedení celkového počtu 101 v Závěru je nedostačující, + jaký má význam počtu 24 či 17 v tabulkách pro testování rozdílů?).

U grafů mne poněkud rušilo nejednotné pořadí upravených částí obličeje (nejprve u mužských obličejů na levé straně ústa, oko, nos, po té na pravé straně oko, ústa, nos, dále u ženských na pravé straně

ústa, nos, oko, pak na levé straně oko, nos, ústa). Porovnávání levé a pravé strany či srovnání percepce obličejů mužů a žen tak bylo nepřehledné.

V teoretické části se poměrně obsáhlé části opírají o jednu či dvě práce (vlastně se jedná o stručnou rekapitulaci jejich částí); jindy je kapitola vytvořena na solidním literárním přehledu. U seznamu použité literatury je zcela neuspořádané řádkování, a to někdy i v rámci jediné citace. Není zde důsledně užitá italika, vyskytují se také nadbytečné mezery nebo tečky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Oponovaná bakalářská práce ve mně budí dojem, že byla poměrně rychle dopisována a že tak autorce nezbývalo dostatek času na doladění teoretické části a zčásti i prezentace výzkumu. Naštěstí se to nedotklo přípravy vlastního výzkumu, který lze hodnotit jako zajímavý a přínosný.

Práce obsahuje často „nevyčištěné“ formulace – např. hned v první větě Cílů práce se nehodí slůvko „tedy“, na str. 7 „Vysoká míra pohlavního dimorfismu koreluje se symetrií obličeje.“ (v jakém smyslu?, + toto je zcela zjednodušující tvrzení), na str. 12 dává autorka polohu očí ve vztahu k binokulárnímu vidění do souvislosti až s evolucí člověka (zřejmě spíše měla na mysli větší viditelnost očí způsobenou zmenšením nadočnicových oblouků a ortognátností obličeje), na str. 22 v popisu výsledků a na str. 35 text pod grafem 13 (zde není jasné, „nárůstů“ čeho v obličeji – popiska grafu musí být jednoznačná i bez předchozího textu).

V diskuzi autorka používá pojem gender místo pojmu pohlaví (přitom jinde v obdobném smyslu používá i označení pohlaví). O „gender“ by se jednalo, kdyby fotografovaní jedinci se nějak snažili být ženšti či mužšti pro účely fotografování, ale oni prostě byli buď ženami nebo muži, a to je pohlaví.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Proč autorka neporovnávala také rozdíly ve výpovědích mužů a žen? Zajímavé by totiž mohlo být, zda nejsou muži citlivější na charakteristiky obličeje žen než mužů a naopak.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Velmi dobře

Datum: 18.5. 2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby bakalářské práce:

Téma práce: Způsoby vnímání asymetrií v lidské tváři

Vedoucí práce: Mgr. Daniel SOSNA, Ph.D.

Oponent práce: RNDr. Vladimír BLAŽEK, CSc.

Průběh obhajoby:

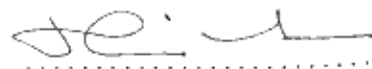
- komise představila posudky na předkládanou bakalářskou práci
- studentka reagovala na otázky vyplývající z posudků
- práce obhájena

Členové zkušební komise:

Mgr. Tomáš Hirt, Ph.D.
PhDr. Tereza Zíková, Ph.D.
Mgr. Lukáš Friedl
Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.
PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

Klasifikace: VELMI DOBRĚ

Datum obhajoby: 30. května 2012

podpis zkoušejícího